

**VOORONTWERP VAN DECREET HOUDENDE INSTEMMING MET HET
SAMENWERKINGSAKKOORD VAN 24 MAART 2021 TUSSEN DE FEDERALE STAAT,
DE VLAAMSE GEMEENSCHAP, HET WAALSE GEWEST, DE DUITSTALIGE
GEMEENSCHAP EN DE GEMEENSCHAPPELIJKE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE
BETREFFENDE DE GEGEVENSOVERDRACHT VAN NOODZAKELIJKE GEGEVENS
NAAR DE GEFEDEREERDE ENTITEITEN, DE LOKALE OVERHEDEN OF
POLITIEDIENSTEN MET ALS DOEL HET HANDHAVEN VAN DE VERPLICHTE
QUARANTAINE OF TESTING VAN DE REIZIGERS KOMENDE VAN BUITENLANDSE
ZONES BIJ WIE EEN QUARANTAINE OF TESTING VERPLICHT IS BIJ AANKOMST
IN BELGIË**

A. Algemene toelichting

1. SITUERING

Een jaar geleden heeft de Wereldgezondheidsorganisatie (WGO) de uitbraak van het SARS-CoV-2-virus, dat de ziekte COVID-19 veroorzaakt, uitgeroepen tot een pandemie.

In het kader van de COVID-19-gezondheids crisis die daarop ook in België is gevolgd en om een verdere verspreiding van het SARS-CoV-2-virus en haar steeds toenemend aantal varianten hier tegen te gaan, werd het Overlegcomité, waarin de vertegenwoordigers van de federale staat en van de gefedereerde entiteiten zetelen, belast om op elkaar afgestemde maatregelen te nemen.

De varianten zijn vaak besmettelijker dan de varianten die al in België waren en blijken het land vaak binnen te komen via reizigers uit het buitenland, zo rapporteert ook Sciensano.

In afwachting van een verdere vaccinatie van de bevolking, is het essentieel de verspreiding te vertragen door verplichte quarantaine en COVID-19-testen voor wie in een hoogrisicogebied is geweest.

De verschillende gefedereerde entiteiten hebben daartoe de nodige regelgeving voorzien: artikel 47/1 van het Vlaams decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid, hoofdstuk III van het Waals Wetboek van Sociale Actie en Gezondheid van 29 september 2011, artikel 13 en 13/1 van de Brusselse Ordonnantie van 19 juli 2007 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid en artikel 10.3 van het Decreet van de Duitstalige Gemeenschap van 1 juni 2004 betreffende de gezondheids promotie.

Conform artikel 21 van het federale ministerieel besluit van 28 oktober 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken, zijn de reizigers vanuit het buitenland naar België verplicht een Passagier Lokalisatie Formulier (PLF) in te vullen.

Om de voormelde quarantaine- en testmaatregelen beter te kunnen handhaven, is het noodzakelijk gegevens uit het PLF met de gefedereerde autoriteiten, de lokale overheid en de politiediensten te delen. Daartoe werd een samenwerkingsakkoord voorbereid. Dit voorontwerp van decreet houdt de instemming met dat samenwerkingsakkoord door het Vlaams Parlement in.

2. BESPREKING VAN HET ADVIES VAN DE VLAAMSE TOEZICHTSCOMMISSIE VOOR DE VERWERKING VAN PERSOONSgegevens

De Vlaamse Toezichtscmissie voor de verwerking van persoonsgegevens (hierna: "VTC") gaf advies op 19 maart 2021.

Het advies gaf aanleiding tot aanpassingen van het samenwerkingsakkoord.

Opmerkingen uit het advies van de VTC zijn gelijklopend met het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit (zie punt 5 van deze memorie van toelichting) dus worden deze aanpassingen slechts één keer besproken.

- Wat betreft de oprichting van de databank "PLF" (artikel 7 van het samenwerkingsakkoord) werd de verwerkingsverantwoordelijkheid verduidelijkt, evenals de doelstellingen van die databank en de rol van het Informatieveiligheidscomité van de Sociale Zekerheid bij de verdere uitwisseling van persoonsgegevens.

- Verduidelijkt werd dat, voor wat de Vlaamse Gemeenschap betreft, de wettelijke basis voor de doorgifte van de persoonsgegevens vervat ligt in het artikel 34/1 van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid, zodat uit de bewoordingen "ofwel ... ofwel ..." geen schending van het legaliteitsbeginsel kan worden afgeleid.

- Verduidelijking werd aangebracht bij de bewaartermijnen en de bestemmelingen van die verplichtingen.

3. BESPREKING VAN HET ADVIES VAN DE GEGEVENSBECHERMINGSAUTORITEIT

De Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna: "GBA") gaf advies 27/2020 op 17 maart 2021.

Naar aanleiding van het advies van de GBA werden aanpassingen en verduidelijkingen aangebracht aan het samenwerkingsakkoord.

- In de bepalingen omtrent de "databank PLF" (artikel 7 van het samenwerkingsakkoord) werd verduidelijkt dat het samenwerkingsakkoord enkel de doorgifte van persoonsgegevens met het oog op de handhaving van de verplichte tijdelijke afzondering en testing als doelstelling heeft. Gegevensverwerking in het PLF, gebaseerd op andere doelstellingen, worden niet geregeld in het samenwerkingsakkoord.

- Verduidelijkt werd dat de verplichting tot quarantaine en testing gebaseerd is op de regelgeving van de gefedereerde entiteiten. Wat betreft de Vlaamse gemeenschap liggen die verplichtingen vervat in artikel 47/1 van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid.

- Verduidelijking werd aangebracht dat de bestemmelingen van de gegevens uit het "PLF" bepaald worden in de regelgeving van de "gefedereerde entiteiten". Voor wat de Vlaamse gemeenschap betreft, ligt deze regeling vervat in de artikelen 34/1 en 47/1 van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid.

- "Saniport" wordt uitdrukkelijk vermeld als verwerkingsverantwoordelijke.

4. BESPREKING VAN HET ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De afdeling wetgeving van de Raad van State gaf advies 69.000/VR op 16 maart 2021.

Het samenwerkingsakkoord werd aangepast naar aanleiding van opmerkingen van de Raad van State.

- De definitie van "Algemene Verordening Gegevensbescherming" in artikel 1, 1°, van het samenwerkingsakkoord werd weggelaten, aangezien in de verdere tekst van het samenwerkingsakkoord niet naar die Verordening wordt verwezen.

- Aan de definitie van het "Passenger Locator Form (PLF)" in artikel 1, 2°, van het samenwerkingsakkoord werd "in voorkomend geval" toegevoegd, aangezien bij de initiële definitie ("een formulier dat de reizigers voorafgaand aan hun reis naar België moeten invullen en voorleggen aan de vervoerder voorafgaand aan de boarding") uit het oog verloren is dat de reis naar België niet noodzakelijk door een vervoerder gebeurt, maar ook door de reiziger op eigen kracht, bijvoorbeeld in een eigen voertuig, kan gebeuren.

- In dezelfde definitie van het "PLF" (art. 1, 2° van het samenwerkingsakkoord) werd bepaald dat "uit deze gegevens (...) de gefedereerde entiteiten een selectie van de reizigers met een risicoprofiel opmaken" en dat "afhankelijk van dit risicoprofiel (...) hen al dan niet een verplichte quarantaine of verplichte testing wordt opgelegd". Aangezien dergelijke normatieve bepalingen niet thuishoren in een definitie, werden die bepalingen verplaatst naar artikel 3 en 4 van het samenwerkingsakkoord.

- Doordat gebruik wordt gemaakt van de formulering "ofwel ... ofwel ..." zou artikel 3, § 2, van het samenwerkingsakkoord de indruk kunnen wekken dat de PLF-gegevens doorgegeven zouden kunnen worden buiten het kader van de bepalingen van de regelgeving van de betrokken gefedereerde entiteiten om, "indien de lokale overheden vermoeden dat de quarantaine niet wordt nageleefd".

Aangezien overeenkomstig artikel 22 van de Grondwet evenwel bij elke verwerking van persoonsgegevens en, meer in het algemeen, bij elke aantasting van het recht op eerbiediging van het privéleven het legaliteitsbeginsel in acht genomen moet worden, moeten bijgevolg de essentiële elementen van de verwerking van persoonsgegevens, naargelang het geval, in de wet, het decreet of de ordonnantie zelf vastgelegd worden. Het spreekt vanzelf dat, ingeval, zoals in artikel 3, § 2, vermeld wordt, vermoed wordt dat de quarantaine niet nageleefd wordt, de PLF-gegevens met eerbiediging van dat legaliteitsbeginsel doorgegeven moeten worden en dat de gevallen waarin die gegevensoverdracht plaatsvindt en de nadere regels die daarbij gevolgd worden, wat de essentiële elementen daarvan betreft, bijgevolg door de bevoegde wetgever vastgesteld moeten zijn.

Voor wat de Vlaamse Gemeenschap betreft ligt de wettelijke basis voor de doorgifte van de persoonsgegevens in het artikel 34/1 van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid.

- De gegevensstromen tussen de PLF-gegevensdatabank en de beslissingsorganen van de gefedereerde entiteiten met betrekking tot de testing en de quarantaine komen duidelijker tot uiting in het dispositief.

- De oorsprong van de CTPC-gegevens werd in de situering bij het samenwerkingsakkoord verduidelijkt, zodat het samenwerkingsakkoord minstens uitdrukt welke gegevensstromen uit welke databanken met elkaar worden gecombineerd. De databank met de CTPC-gegevens wordt immers nergens in het ontwerp geïdentificeerd, hoewel die even cruciaal is als de PLF gegevensdatabank voor de tenuitvoerlegging van het samenwerkingsakkoord.

- Het begrip "Algemene Nationale Gegevensbank" werd in het samenwerkingsakkoord verduidelijkt door aan te geven dat het gaat om de gegevensbank bedoeld in artikel 44/2, § 1, tweede lid, 1°, van de wet van 5 augustus 1992 'op het politieambt'.

- In de situering bij het samenwerkingsakkoord werd verduidelijking aangebracht omtrent de voorziene bewaartermijnen.

- Verduidelijkingen werden toegevoegd omtrent de verantwoordelijkheden voor het wissen van de gegevens.
- Wat betreft de oprichting van de databank "PLF" (artikel 7 van het samenwerkingsakkoord) werd de verwerkingsverantwoordelijkheid verduidelijkt, evenals de doelstellingen van die databank en de rol van het Informatieveiligheidscomité van de Sociale Zekerheid bij de verdere uitwisseling van persoonsgegevens.
- Overeenkomstig artikel 92bis, §5, vierde lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 werd in artikel 8 verduidelijkt op welke wijze de leden van het samenwerkingsgerecht, met uitzondering van de voorzitter, aangewezen worden.
- De inwerkingtredingsbepaling werd verduidelijkt in die zin dat het aanknopingspunt wordt gelegd bij het moment van de publicatie van de laatste instemmingsakte bij het samenwerkingsakkoord.
- Artikel 10, §2, van het samenwerkingsakkoord werd verduidelijkt zodat geen verwarring kan ontstaan omtrent "de maatregelen tot stand gebracht middels dit samenwerkingsakkoord".

B. Toelichting bij de artikelen

De artikelen van het instemmingsdecreet spreken voor zich.

Voor een bespreking van de artikelen van het samenwerkingsakkoord wordt verwezen naar de toelichting bij het samenwerkingsakkoord.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding,

Wouter BEKE